

מחשבת ישראל

תאריך עדכון: 19.04.2016

ספר תיקוני הזוהר

מס' הקורס: 30411/01

המרצה: פרופ' דניאל אברמס

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תשע"ז

סמסטר: א'

היקף שעות: 1 ש"ש

א. **מטרות הקורס** (מטרות על / מטרות ספציפיות):

בקורס זה נלמד את ספר תיקוני הזוהר שהוא הספר החשוב ביותר בקבלה. נלמד על חשיבות הספר, הגדרת החיבור בכתבי היד, עריכתו ויחסו לזוהר בהעתקות של כתבי היד בימי הביניים. עוד נלמד את תולדות הספר בדפוסים הראשונים. עיקר הקורס יוקדש לקריאה בספר תיקוני זוהר עצמו, להבין את עולמו ההגותי והרוחני, יחסו לזוהר והמצע הרעיוני של החיבור.

ב. **תוכן הקורס**: (רציונל, נושאים)

קורס זה יתקדם ממבוא על הספר והמחקר לדיון יחד בטקסט של ספר תיקוני הזוהר.

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

הרצאה וקריאה יחד בטקסטים

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור
1	הקבלה בקשטיליה: מבוא
2	בעיית ספר תיקוני זוהר
3	לתולדות כתבי היד ודפוסי תיקוני הזוהר
4	תיקוני הזוהר במחקר
5	קריאה בטקסטים
6	קריאה בטקסטים
7	קריאה בטקסטים
8	קריאה בטקסטים
9	קריאה בטקסטים
10	קריאה בטקסטים
11	קריאה בטקסטים
12	קריאה בטקסטים
13	קריאה בטקסטים
14	קריאה בטקסטים

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, עבודה בסוף הסמסטר

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): נוכחות, עבודה בסוף שנה

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

קריאה כללית

ליבס, יהודה. 'כיצד נתחבר ספר הזוהר', מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ח [ספר הזוהר ודורו, בעריכת י' דן], ירושלים תשמ"ט, עמ' 1-71. אידל, משה, מבוא לספר של אפרים גוטליב, הכתבים העבריים של בעל הרעיא מהימנא ותיקוני זוהר, ההדיר והוסיף הערות אפרים גוטליב, ערך והקדים, ירושלים

תשס"ג. הספריה המרכזית: A652.5 כתב.הע תשס"ג

ליבס, יהודה. 'כיצד נתחבר ספר הזוהר', מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ח [ספר הזוהר ודורו, בעריכת י' דן], ירושלים תשמ"ט, עמ' 1-71.

<http://www.jstor.org/stable/pdf/10.2307/23363977.pdf>

Daniel Abrams, *Kabbalistic Manuscripts and Textual Theory*, second edition, Jerusalem and Los Angeles, 2013, 383-386, 426, 479-486, 503-513, 522, 543-544

תקוני זוהר

תקוני זוהר, מנטובה שי"ז (ומהדורות נוספות מאז):

<http://www.otzar.org/wotzar/Book.aspx?53624>

http://www.ateret4u.com/online/f_01153.html

וינשטוק, משה. רעיא מהימנא, ירושלים תשמ"ג, שני כרכים.

מחקר

אברמס, דניאל. 'זוהר, ספר ו'ספר הזוהר': לתולדות ההנחות והציפיות של המקובלים והחוקרים', קבלה יב (תשס"ד), עמ' 201-232.

בער, יצחק, 'הרקע ההיסטורי של ה"רעיא מהימנא" (פרק מתולדות התסיסה הדתית-החברתית בקשטיליה במאה הי"ג)', ציון ה (ת"ש), עמ' 1-44

<http://www.jstor.org.proxy1.athensams.net/stable/23544099>

גולדרייך עמוס, 'בירורים בראייתו העצמית של בעל תיקוני הזוהר', משואות:

מחקרים בספרות הקבלה ובמחשבת ישראל, מוקדשים לזכרו של פרופ' אפרים גוטליב ז"ל, בעריכת מ' אורון וע' גולדרייך, ירושלים תשנ"ד, עמ' 459-496.

גולדרייך, עמוס. 'לעז' איברי בפרגמנט בלתי ידוע של בעל תיקוני הזוהר', מחקרי ירושלים במחשבת ישראל ח (תשמ"ט), עמ' 89-121

www.jstor.org.proxy1.athensams.net/stable/pdf/10.2307/23363979.pdf

גוטליב. אפרים (מהדיר). הכתבים העבריים של בעל הרעיא מהימנא ותיקוני זוהר, ההדיר והוסיף הערות אפרים גוטליב, ערך והקדים מבוא משה אידל, ירושלים תשס"ג.

הוס, בועז. כזוהר הרקיע, פרקים בהתקבלות הזוהר ובהבניית ערכו הסמלי, ירושלים תשס"ח,

ליבס, יהודה. 'הזוהר כרנסנס', דעת 46 (תשס"א), עמ' 5-12.

ליבס יהודה, 'הזוהר והתיקונים מרנסנס למהפכה', תעודה כא-כב =מחקרים חדשים בספרות הזוהר, קובץ מחקרים של בית-הספר למדעי היהדות, בעריכת ר' מרוז,

תל אביב תשס"ז, עמ' 251-301.

מרוז, רונית. 'סבא, ינוקא ונסיכה במגדל פורח באוויר : אירועים מכוננים בחייו של בעל "תיקוני זוהר"', זמנים 123 (2013), עמ' 94-107 .
רואי, ביטי. 'מיתוס השכינה בספרות תיקוני זוהר: היבטים פואטיים, פרשניים ומיסטיים', חיבור לשם קבלת תואר דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת בר-אילן תשע"ב.

רואי, ביטי. "רגלי השכינה" כדימוי מכונן אתוס : עיון בספור בעל הקבין שבתיקוני הזוהר', קבלה כג (תשע"א), עמ' 181-218
תשבי, ישעיה. משנת הזוהר, ירושלים, תשי"ז, א, עמ' 116-17.

Giller, Pinchas, 'The Fire Lights', *Kabbalah* 22 (2010), pp. 79-100

Meroz, Ronit. 'Zoharic Narratives and their Adaptations', *Hispania Judaica Bulletin* 3 (2001), pp. 3-63

Scholem, Gershom, *Major Trends in Jewish Mysticism*, Second Revised Edition, New York, 1954, pp. 146-253

Sed-Rajna, Gabrielle. 'Manuscrits du Tikkunei ha-Zohar', *REJ* 129 (1970) 161-178

שם הקורס באנגלית

Sefer Tikkunei Zohar